

การพัฒนาแพลตฟอร์ม Tech-Inclusion เพื่อยกระดับ
การตัดสินใจแบบมีส่วนร่วมของเทศบาลตำบลป่าเมี่ยง
ในยุคดิจิทัล

Development of the Tech-Inclusion Platform to
Enhance Participatory Decision-Making in Pa Miang
Subdistrict Municipality in the Digital Era

พระครูสมุห์วัลลภ จิตส่วโร

Phra Khru Samuha Vallop Thitasamvaro

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตเชียงใหม่

Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Chiang Mai Campus

Email: Bigjod3458@gmail.com

พระครูสังฆรักษ์อำนาจ ธีรวิริโย,

ฟองจันทร์ สุขสวัสดิ์ ณ อยุธยา, ภัชรบด ฤทธิเต็ม

Phra Khru Sangharak Amnat Thirawiriyo,

Fongchan Suksawat Na Ayutthaya, Phacharabot Rittem

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตเชียงใหม่

Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Chiang Mai Campus

Email: khantaamnat@gmail.com, fongchan.so@gmail.com, phatcharabot.rit@mcu.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ ได้แก่ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันของการตัดสินใจแบบมีส่วนร่วมของเทศบาลตำบลป่าเมี่ยงในยุคดิจิทัล 2) เพื่อพัฒนาแพลตฟอร์ม Tech-Inclusion สำหรับสนับสนุนการตัดสินใจแบบมีส่วนร่วมของเทศบาลตำบลป่าเมี่ยง และ 3) เพื่อประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้ต่อแพลตฟอร์ม Tech-Inclusion การวิจัยเป็นการวิจัยแบบผสมวิธี โดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการเป็นกระบวนการพัฒนาแพลตฟอร์ม ข้อมูลเชิงปริมาณได้จากผู้บริหารและเจ้าหน้าที่เทศบาลตำบลป่าเมี่ยง จำนวน 29 คน และประชาชนในเขตเทศบาลตำบลป่าเมี่ยง จำนวน 179 คน รวม 208 คน โดยกลุ่มประชาชนได้มาจากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยสูตร Taro Yamane และสุ่มแบบชั้นภูมิจากประชากร 3,492 คน ส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพได้จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ 30 คน ประกอบด้วยผู้บริหาร เจ้าหน้าที่และสมาชิกสภาท้องถิ่น 10 คน ตัวแทนประชาชน 10 คน และนักวิชาการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ รัฐศาสตร์ และการพัฒนาชุมชน 10 คน รวมทั้งมีการสนทนากลุ่มกับผู้เชี่ยวชาญที่คัดเลือกจากผู้ให้สัมภาษณ์ จำนวน 6 คน เครื่องมือประกอบด้วยแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์เชิงลึก และแนวคำถามการสนทนากลุ่ม แบบสอบถามมีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.67–1.00 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.82 วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณด้วยความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า 1) การมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่เกิดขึ้นหลายรูปแบบ ได้แก่ การรับฟังความคิดเห็น การประชุมประชาคม การติดตามตรวจสอบ และการสื่อสารผ่านช่องทางออนไลน์ แต่ยังคงขาดความต่อเนื่องและยังพึ่งพากระบวนการแบบดั้งเดิมเป็นหลัก ข้อมูลโครงการและผลการมีส่วนร่วมยังไม่ถูกรวบรวมอย่างเป็นระบบ และประชาชนบางกลุ่มยังมีข้อจำกัดด้านการเข้าถึงเทคโนโลยีและทักษะดิจิทัล 2) แพลตฟอร์ม Tech-Inclusion ได้รับการพัฒนาเป็นพื้นที่กลางสำหรับการสื่อสารและการมีส่วนร่วม โดยจัดข้อมูลตามยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่น รองรับการเข้าถึงข้อมูลโครงการ การโหวตเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย การแสดงความคิดเห็น การค้นหา

และการคัดกรองข้อมูล และ 3) ผลประเมินความพึงพอใจหลังใช้งานแพลตฟอร์มมีค่าเฉลี่ยรวม 3.94 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.90 โดยความง่ายในการใช้งานมีค่าเฉลี่ยสูงสุด 4.07 รองลงมาคือความตั้งใจใช้งานต่อในอนาคต 4.04 ความรวดเร็วของระบบ 3.96 ความโปร่งใสของกระบวนการ 3.92 ความครบถ้วนของข้อมูล 3.84 และความรู้สึกว่าตนมีส่วนร่วมจริง 3.82 ตามลำดับ ผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่าการยกระดับการมีส่วนร่วมด้วยเทคโนโลยีจำเป็นต้องเชื่อมการเข้าถึงข้อมูล การแสดงความคิดเห็น ข้อมูลสนับสนุนการตัดสินใจ และการสื่อสารย้อนกลับเข้าด้วยกันอย่างเป็นระบบ โดยยังควรพัฒนาการลดช่องว่างดิจิทัลและกลไกที่ทำให้ประชาชนเห็นว่าความคิดเห็นของตนถูกนำไปใช้ในการตัดสินใจอย่างไร

คำสำคัญ: Tech-Inclusion แพลตฟอร์มดิจิทัล การตัดสินใจแบบมีส่วนร่วม การบริหารท้องถิ่น

Abstract

This research had three objectives: (1) to examine the current state of participatory decision-making in Pa Miang Subdistrict Municipality in the digital era; (2) to develop the Tech-Inclusion platform to support participatory decision-making in Pa Miang Subdistrict Municipality; and (3) to evaluate users' satisfaction with the Tech-Inclusion platform. The study employed a mixed-methods design, with action research used as the process for platform development. Quantitative data were obtained from 29 municipal administrators and officials and 179 residents of Pa Miang Subdistrict Municipality, totaling 208 participants. The resident sample was determined using the Taro Yamane formula and selected through stratified random sampling from a population of 3,492 residents. Qualitative data were obtained from 30 key informants, comprising 10 local administrators, officials, and municipal council members; 10 community representatives; and 10 academics in information technology, political

science, and community development. Six participants selected from the interview groups also participated in a focus group discussion. The research instruments included a questionnaire, an in-depth interview form, and focus group discussion guidelines. The questionnaire yielded item-objective congruence values ranging from 0.67 to 1.00 and a reliability coefficient of 0.82. Quantitative data were analyzed using frequency, percentage, mean, and standard deviation, while qualitative data were analyzed using content analysis.

The findings revealed that: (1) public participation occurred through several mechanisms, including public hearings, community meetings, monitoring, and online communication. However, participation remained intermittent, relied substantially on conventional mechanisms, and lacked systematic consolidation of project and participation data. Some citizens also encountered limitations in technology access and digital skills. (2) The Tech-Inclusion platform was developed as a central space for communication and participation. It organized information according to local development strategies and supported access to project information, voting, commenting, searching, and filtering. (3) The overall mean score for user satisfaction with the platform was 3.94 (S.D. = 0.90). Ease of use received the highest mean score (4.07), followed by intention to continue using the platform (4.04), system speed (3.96), process transparency (3.92), completeness of information (3.84), and perceived actual participation (3.82). The findings indicate that technology-supported participatory decision-making requires an integrated mechanism linking access to information, participation processes, decision-support information, and feedback to citizens. Further development is needed to reduce the digital divide and strengthen feedback mechanisms showing how citizens' inputs influence local decision-making.

Keywords: Tech-Inclusion, Digital Platform,
Participatory Decision-Making, Local Government

1. บทนำ

การเปลี่ยนแปลงสู่ยุคดิจิทัลส่งผลให้การบริหารภาครัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนรูปแบบการดำเนินงานจากการบริหารที่เน้นกระบวนการภายในหน่วยงานไปสู่การบริหารที่เชื่อมโยงข้อมูล เทคโนโลยี และการมีส่วนร่วมของประชาชนมากขึ้น เทคโนโลยีจึงมิได้มีบทบาทเฉพาะด้านการเพิ่มความรวดเร็วหรืออำนวยความสะดวกในการให้บริการสาธารณะเท่านั้น แต่ยังสามารถเป็นกลไกสนับสนุนการเปิดเผยข้อมูล การสื่อสารระหว่างภาครัฐกับประชาชน และการนำข้อมูลมาใช้ประกอบการบริหารและการตัดสินใจได้ การปรับตัวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภายใต้บริบทประเทศไทย 4.0 จึงต้องให้ความสำคัญทั้งต่อการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้และการปรับรูปแบบการบริหารให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนมากขึ้น¹ ขณะเดียวกัน การบริหารกิจการสาธารณะในยุคดิจิทัลจำเป็นต้องเชื่อมโยงเทคโนโลยีกับกลไกการบริหารและการให้บริการสาธารณะ เพื่อให้ภาครัฐสามารถตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมได้อย่างเหมาะสม²

การมีส่วนร่วมของประชาชนถือเป็นองค์ประกอบสำคัญของการบริหารภายใต้ระบอบประชาธิปไตย เพราะเป็นกระบวนการที่เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามาเกี่ยวข้องกับกิจกรรมและการตัดสินใจทางการเมืองหรือการบริหารในเรื่องที่มีผลกระทบต่อประชาชนและชุมชน การมีส่วนร่วมจึงมิได้หมายถึงเพียงการรับรู้ข้อมูลหรือการเข้าร่วมกิจกรรมที่ภาครัฐจัดขึ้นเท่านั้น แต่ยังเกี่ยวข้องกับการเปิดโอกาสให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นและมีบทบาทต่อกระบวนการตัดสินใจด้วย³ ในทำนองเดียวกัน การมีส่วนร่วมของประชาชนสามารถพิจารณาได้จากการที่บุคคลหรือกลุ่มบุคคลแสดง

1. สุกัญญา มิตรเมฆ และเทพศักดิ์ บุญยรัตพันธุ์, “การปรับตัวของการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดชุมพร ภายใต้แผนนโยบายไทยแลนด์ 4.0”, เอกสารสืบเนื่องการประชุมมหาดไทยวิชาการระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 13, (2565), 988–1004.
2. อนุวัฒน์ ทองแสง และคณะ, “นโยบายการบริหารกิจการสาธารณะยุคดิจิทัล”, วารสาร มจร อุบลประิทรศน์, ปีที่ 7 ฉบับที่ 2 (2565), 130–144.
3. ยุทธพร อิศรชัย, การมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย, (กรุงเทพฯ: สำนักการพิมพ์สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2561), 11.

ความสนใจ ความคิดเห็น ความห่วงใย หรือเข้ามาเกี่ยวข้องกับกิจกรรมและประเด็นสาธารณะที่ตนให้ความสำคัญ⁴

ในมิติของการบริหารสาธารณะ การมีส่วนร่วมที่มีความหมายควรเป็นกระบวนการสื่อสารสองทางระหว่างหน่วยงานกับประชาชน โดยนำความต้องการ ความห่วงกังวล และคุณค่าของสาธารณชนเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการตัดสินใจ เพื่อให้การตัดสินใจมีคุณภาพและได้รับการยอมรับมากขึ้น⁵ แนวคิดดังกล่าวสอดคล้องกับการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม ซึ่งมุ่งเปลี่ยนบทบาทของประชาชนจากผู้รับบริการเพียงฝ่ายเดียวไปสู่การเป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับกระบวนการบริหารและการพัฒนาภาครัฐ⁶ นอกจากนี้ การมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นยังมีความสำคัญต่อการเปิดพื้นที่ให้ประชาชนสามารถสะท้อนความต้องการและเข้าไปเกี่ยวข้องกับกระบวนการพัฒนาที่ส่งผลโดยตรงต่อชุมชนของตน⁷

อย่างไรก็ตาม การมีช่องทางให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นไม่ได้หมายความว่า จะเกิดการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจอย่างแท้จริงเสมอไป หากกระบวนการดังกล่าวไม่มีระบบจัดเก็บความคิดเห็น ไม่มีการเชื่อมโยงข้อมูลของประชาชนเข้าสู่กระบวนการพิจารณาของหน่วยงาน หรือประชาชนไม่สามารถติดตามได้ว่าความคิดเห็นที่เสนอไป ถูกนำไปใช้ประโยชน์อย่างไร การมีส่วนร่วมอาจยังคงอยู่ในระดับการรับรู้ข้อมูลหรือการรับฟังความคิดเห็น มากกว่าการพัฒนาไปสู่ความสัมพันธ์ที่ประชาชนสามารถมี

4. เกียรติขจร วัจนะสวัสดิ์, *การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินนโยบายของรัฐบาลด้านการบริหารจัดการหางาน*, (กรุงเทพฯ: กองแผนงานและสารสนเทศ กรมการจัดหางาน กระทรวงแรงงาน, 2550), 1.

5. เจมส์ แอล. เครย์ตัน, *คู่มือการมีส่วนร่วมของประชาชน: การตัดสินใจที่ดีกว่าโดยให้ชุมชนมีส่วนร่วม*, แปลโดย วันชัย วัฒนศัพท์, ถวิลวดี บุรีกุล และเมธิศา พงษ์ศักดิ์ศรี, (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ศิริกัญท์ ออฟเซ็ท, 2551), 3.

6. ณัฐพงษ์ คันธรส และคณะ, “การบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม: จากแนวคิดสู่การพัฒนาภาครัฐในยุคประเทศไทย 4.0”, *วารสารวิชาการ สถาบันเทคโนโลยีแห่งสุวรรณภูมิ*, ปีที่ 7 ฉบับที่ 2 (2564), 130–144.

7. Intaprom, W., “Model of public participation in the local development”, *Journal of Graduate Studies Valaya Alongkorn Rajabhat University*, Vol. 8 No. 3, (2014), 280–291.

บทบาทสนับสนุนการตัดสินใจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างเป็นระบบ แนวคิดการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมจึงให้ความสำคัญกับการสร้างกระบวนการและกลไกที่ทำให้การมีส่วนร่วมสามารถเชื่อมโยงกับการบริหารภาครัฐได้จริง⁸

การนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้จึงเป็นแนวทางหนึ่งในการลดข้อจำกัดของการมีส่วนร่วมแบบเดิม เทคโนโลยีสามารถช่วยเพิ่มช่องทางการเข้าถึงข้อมูลสนับสนุนการสื่อสาร และช่วยให้ข้อมูลที่เกิดจากประชาชนถูกจัดเก็บและนำไปใช้ประโยชน์ได้เป็นระบบมากขึ้น การนำระบบเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารงานปกครองและการบริการประชาชนจึงมีบทบาทต่อการยกระดับกระบวนการดำเนินงานและคุณภาพของการให้บริการของภาครัฐ⁹ ขณะเดียวกัน แนวคิดการบริหารจัดการเมืองแบบ Smart City ให้ความสำคัญกับบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการใช้เทคโนโลยีและข้อมูลเป็นเครื่องมือสนับสนุนการบริหารจัดการเมืองและการตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน¹⁰

ในบริบทของเทศบาลตำบลป่าเมี่ยง อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ แม้พื้นที่จะมีการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนผ่านการรับฟังความคิดเห็น การประชุมประชาคม การติดตามตรวจสอบ และช่องทางออนไลน์ของหน่วยงาน แต่จากการศึกษาบริบทเบื้องต้นพบว่า การมีส่วนร่วมยังมีลักษณะเป็นครั้งคราวและขาดความต่อเนื่อง ข้อมูลโครงการและผลการมีส่วนร่วมยังไม่ได้เชื่อมโยงและจัดเก็บเป็นระบบเดียวกัน ส่งผลให้การนำความคิดเห็นของประชาชนไปใช้ประกอบการพิจารณาและการตัดสินใจยังไม่ปรากฏอย่างชัดเจน นอกจากนี้ ประชาชนบางกลุ่มยังมีข้อจำกัดด้านการเข้าถึงเทคโนโลยีและทักษะดิจิทัล ซึ่งเป็นเงื่อนไขสำคัญต่อความครอบคลุมของการมีส่วนร่วมในยุคดิจิทัล

8. ญัฐพงษ์ คันธรส และคณะ, “การบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม: จากแนวคิดสู่การพัฒนาภาครัฐในยุคประเทศไทย 4.0”, วารสารวิชาการ สถาบันเทคโนโลยีแห่งสุวรรณภูมิ, 130–144.
9. พงศ์เทพ ไข่มุกด์, การพัฒนาระบบเทคโนโลยีในการใช้บริหารงานปกครองและการบริการประชาชนของกระทรวงมหาดไทย, (กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย, 2563), 31–32.
10. ญัฐณิชาไชยประเสริฐ, “บทบาทท้องถิ่นกับการบริหารจัดการเมืองแบบ Smart City”, วารสารมจร บาลีศึกษายุทธวิธีบริหารการณ, ปีที่ 8 ฉบับที่ 1, (2565), 72–84.

จากข้อจำกัดดังกล่าว ประเด็นสำคัญจึงมิใช่เพียงการเพิ่ม “ช่องทางออนไลน์” สำหรับประชาชน แต่คือการพัฒนากระบวนการที่สามารถเชื่อมโยงข้อมูลของท้องถิ่น กระบวนการมีส่วนร่วม และข้อมูลสำหรับสนับสนุนการตัดสินใจ เข้าด้วยกัน งานวิจัยนี้จึงพัฒนา แพลตฟอร์ม Tech-Inclusion เพื่อเป็นพื้นที่กลางในการเข้าถึงข้อมูล โครงการที่เชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่น เปิดโอกาสให้ประชาชนลงคะแนน แสดงความคิดเห็น ตลอดจนจัดเก็บข้อมูลการมีส่วนร่วมไว้ในรูปแบบที่สามารถนำไปประกอบการพิจารณาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้

ความแตกต่างของ Tech-Inclusion จากช่องทางรับฟังความคิดเห็นออนไลน์ทั่วไปจึงอยู่ที่การเชื่อมโยงยุทธศาสตร์และข้อมูลโครงการของท้องถิ่น การโหวตและความคิดเห็นของประชาชน การจัดระบบข้อมูลเพื่อสนับสนุนการตัดสินใจ มากกว่าการทำหน้าที่เผยแพร่ข้อมูลหรือรับความคิดเห็นเพียงอย่างเดียว ทั้งนี้ การนำเทคโนโลยีมาใช้ จะเกิดคุณค่าต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมได้มากขึ้นเมื่อระบบสามารถทำให้ประชาชนเห็นความสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็นที่เสนอเข้าสู่ระบบกับกระบวนการพิจารณาของหน่วยงาน ซึ่งสอดคล้องกับหลักการสื่อสารสองทางในกระบวนการมีส่วนร่วม¹¹

ดังนั้น การวิจัยนี้จึงมุ่งศึกษาสภาพปัจจุบันของการตัดสินใจแบบมีส่วนร่วมของเทศบาลตำบลป่าเมี่ยง พัฒนาแพลตฟอร์ม Tech-Inclusion เพื่อสนับสนุนกระบวนการดังกล่าว และประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้งานต่อแพลตฟอร์ม โดยมุ่งให้ได้ทั้งข้อค้นพบเกี่ยวกับสภาพการมีส่วนร่วมในบริบทท้องถิ่น กระบวนการประยุกต์ใช้เทคโนโลยี และองค์ความรู้เกี่ยวกับการเชื่อมเทคโนโลยีกับข้อมูลการมีส่วนร่วมเพื่อสนับสนุนการตัดสินใจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันของการตัดสินใจแบบมีส่วนร่วมของเทศบาลตำบลป่าเมี่ยงในยุคดิจิทัล
2. เพื่อพัฒนาแพลตฟอร์ม Tech-Inclusion สำหรับสนับสนุนการตัดสินใจแบบมีส่วนร่วมของเทศบาลตำบลป่าเมี่ยง

11. เจมส์ แอล. เครย์ตัน, คู่มือการมีส่วนร่วมของประชาชน: การตัดสินใจที่ดีกว่าโดยให้ชุมชนมีส่วนร่วม, 3.

3. เพื่อประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้ต่อแพลตฟอร์ม Tech-Inclusion

3. นิยามศัพท์เฉพาะ

Tech-Inclusion หมายถึง แนวคิดที่เชื่อม Technology กับ Inclusion โดยในการวิจัยนี้ หมายถึง การใช้แพลตฟอร์มดิจิทัลเพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลโครงการของท้องถิ่น แสดงความคิดเห็น ลงคะแนน และมีข้อมูลประกอบกระบวนการตัดสินใจของเทศบาลอย่างเป็นระบบ แนวคิดดังกล่าวครอบคลุมการเข้าถึงข้อมูล การมีส่วนร่วม ความโปร่งใส และการจัดเก็บข้อมูลการมีส่วนร่วมเพื่อใช้ประกอบการบริหารท้องถิ่น

การตัดสินใจแบบมีส่วนร่วม หมายถึง กระบวนการที่เปิดโอกาสให้ประชาชนหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามามีบทบาทในกระบวนการตัดสินใจที่เกี่ยวข้องกับชุมชน โดยในการวิจัยนี้ครอบคลุมการเข้าถึงข้อมูลโครงการ การแสดงความคิดเห็น การลงคะแนน และการให้ข้อเสนอแนะต่อแนวทางการพัฒนาท้องถิ่น

แพลตฟอร์ม Tech-Inclusion หมายถึง ระบบออนไลน์ที่พัฒนาขึ้นในการวิจัยนี้ โดยจัดข้อมูลตามยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่น รองรับการเข้าถึงข้อมูลโครงการ การลงคะแนนเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย การแสดงความคิดเห็น ตลอดจนการค้นหาและคัดกรองข้อมูล

ความพึงพอใจต่อแพลตฟอร์ม Tech-Inclusion หมายถึง การประเมินประสบการณ์ของผู้ใช้ตามตัวชี้วัดที่ปรากฏในแบบประเมิน ได้แก่ ความง่ายในการใช้งาน ความรวดเร็วของระบบ ความครบถ้วนของข้อมูล ความโปร่งใสของกระบวนการความรู้สึกว่าตนมีส่วนร่วมจริง และความตั้งใจใช้งานต่อในอนาคต

4. วิธีการวิจัย

4.1 รูปแบบการวิจัย

การวิจัยเป็น การวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed-Methods Research) โดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) เป็นกระบวนการในการพัฒนาและทดลองใช้แพลตฟอร์ม Tech-Inclusion ข้อมูลเชิงคุณภาพใช้เพื่อศึกษาบริบท ความต้องการ และข้อเสนอแนะ รวมถึงใช้สนับสนุนการพัฒนาและปรับปรุงแพลตฟอร์ม

4.2 พื้นที่และผู้ให้ข้อมูล

พื้นที่ศึกษาหลักคือเทศบาลตำบลป่าเมี่ยง อำเภออดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ กลุ่มข้อมูลเชิงปริมาณประกอบด้วย 1) ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่เทศบาลตำบลป่าเมี่ยง จำนวน 29 คน และ 2) ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลป่าเมี่ยง จำนวน 179 คน ซึ่งกำหนดจากประชากร 3,492 คนด้วยสูตร Taro Yamane และสุ่มแบบชั้นภูมิ รวมผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 208 คน ข้อมูลเชิงคุณภาพได้จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ 30 คน แบ่งเป็นผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เจ้าหน้าที่เทศบาล และสมาชิกสภาเทศบาล 10 คน ตัวแทนประชาชน 10 คน และนักวิชาการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ วิทยาศาสตร์ และการพัฒนาชุมชน 10 คน นอกจากนี้มีผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มจำนวน 6 คน ซึ่งคัดเลือกจากกลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์ โดยแบ่งเป็นกลุ่มละ 2 คนตามสามกลุ่มข้างต้น

4.3 เครื่องมือวิจัย

เครื่องมือประกอบด้วยแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์เชิงลึก แนวคำถามการสนทนากลุ่ม และแพลตฟอร์ม Tech-Inclusion แบบสอบถามครอบคลุมข้อมูลทั่วไป สภาพการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และการประเมินความพึงพอใจต่อแพลตฟอร์ม พบว่าการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือให้ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.67–1.00 และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.82

4.4 กระบวนการพัฒนาแพลตฟอร์ม

กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการดำเนินการร่วมกับทีมงานเทศบาลตำบลป่าเมี่ยง 7 ชั้น ได้แก่ การกำหนดปัญหา การวางแผน การพัฒนาแพลตฟอร์ม การนำไปใช้ การประเมินผล การปรับปรุง และการสรุปผล โดยขึ้นประเมินผลใช้ข้อมูลจากการทดลองใช้งานและความคิดเห็นของผู้ใช้ ส่วนขั้นปรับปรุงนำผลสะท้อนกลับมาใช้ปรับระบบก่อนสรุปผลการวิจัย

4.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลเชิงปริมาณวิเคราะห์ด้วยความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพวิเคราะห์ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) จากข้อมูลเอกสาร การสัมภาษณ์ และการสนทนากลุ่ม

4.6 จริยธรรมการวิจัย

การวิจัยได้รับการรับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เลขที่ ว.189/2568 ลงวันที่ 19 เมษายน 2568 ผู้เข้าร่วมได้รับข้อมูลเกี่ยวกับการวิจัยและให้ความยินยอมก่อนเข้าร่วม รวมทั้งมีมาตรการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลตามหลักจริยธรรมสากลและกฎหมาย

5. ผลการวิจัย

5.1 สภาพปัจจุบันของการตัดสินใจแบบมีส่วนร่วม

ผลการศึกษาพบว่าเทศบาลตำบลป่าเมี่ยงมีช่องทางให้ประชาชนมีส่วนร่วมหลายรูปแบบ ได้แก่ การรับฟังความคิดเห็น การประชุมประชาคม การติดตามตรวจสอบ และการสื่อสารผ่านช่องทางออนไลน์ของหน่วยงาน อย่างไรก็ตาม การมีส่วนร่วมยังเกิดขึ้นเป็นครั้งคราวและยังพึ่งพารูปแบบดั้งเดิมเป็นสำคัญ ข้อมูลโครงการและผลการมีส่วนร่วมยังไม่ถูกจัดเก็บและเชื่อมโยงอย่างเป็นระบบ ทำให้ประชาชนไม่สามารถติดตามได้อย่างชัดเจนว่าความคิดเห็นที่เสนอถูกนำไปประกอบการตัดสินใจอย่างไร นอกจากนี้ยังพบข้อจำกัดด้านการเข้าถึงเทคโนโลยีและทักษะดิจิทัลของประชาชนบางกลุ่ม

5.2 ผลการพัฒนาแพลตฟอร์ม Tech-Inclusion

แพลตฟอร์ม Tech-Inclusion ได้รับการพัฒนาเป็นพื้นที่กลางสำหรับเชื่อมการสื่อสารระหว่างเทศบาลกับประชาชน โดยจัดข้อมูลตามยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่น รองรับการเข้าถึงข้อมูลโครงการ การโหวตเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย การแสดงความคิดเห็น การค้นหา และการคัดกรองข้อมูล การจัดเก็บผลโหวตและความคิดเห็นทำให้ข้อมูลการมีส่วนร่วมอยู่ในรูปที่สามารถรวบรวมและตรวจสอบย้อนหลังได้

ตารางที่ 1 ผลโหวตยุทธศาสตร์จากผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 208 คน

ยุทธศาสตร์	เห็นด้วย จำนวน (ร้อยละ)	ไม่เห็นด้วย จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน ความคิดเห็น
เศรษฐกิจท้องถิ่น	176 (84.62)	32 (15.38)	48
โครงสร้างพื้นฐาน	162 (77.88)	46 (22.12)	35
วัฒนธรรม/คุณธรรม	190 (91.35)	18 (8.65)	27
คุณภาพชีวิต	149 (71.63)	59 (28.37)	62
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	183 (87.98)	25 (12.02)	41
ธรรมาภิบาล	158 (75.96)	50 (24.04)	53
ความปลอดภัยชุมชน	171 (82.21)	37 (17.79)	39

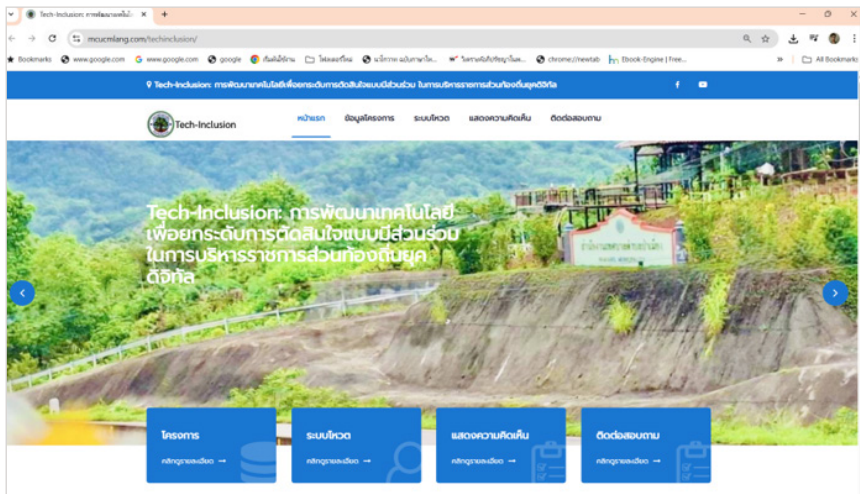
จากตารางที่ 2 พบว่า ยุทธศาสตร์ด้านวัฒนธรรม/คุณธรรมมีสัดส่วนเห็นด้วย สูงที่สุด ร้อยละ 91.35 รองลงมา คือ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ร้อยละ 87.98 และเศรษฐกิจท้องถิ่น ร้อยละ 84.62 ขณะที่ยุทธศาสตร์ด้านคุณภาพชีวิตมี สัดส่วนเห็นด้วย ต่ำที่สุด ในตาราง ร้อยละ 71.63 แต่มีจำนวนความคิดเห็นมากที่สุด 62 ความคิดเห็น

5.3 ผลประเมินความพึงพอใจต่อแพลตฟอร์ม

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการประเมินความพึงพอใจหลังใช้งานแพลตฟอร์ม Tech-Inclusion

รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย	S.D.
ความง่ายในการใช้งาน	4.07	0.85
ความเร็วของระบบ	3.96	0.90
ความครบถ้วนของข้อมูล	3.84	0.93
ความโปร่งใสของกระบวนการ	3.92	0.88
ความรู้สึกว่าตนมีส่วนร่วมจริง	3.82	0.95
ความตั้งใจที่จะใช้งานต่อในอนาคต	4.04	0.87
รวมทุกด้าน	3.94	0.90

จากตารางที่ 2 พบว่า ผลการประเมินความพึงพอใจหลังใช้งานแพลตฟอร์ม Tech-Inclusion โดยรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.94 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.90 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความง่ายในการใช้งานมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X} = 4.07$, S.D. = 0.85) รองลงมาคือ ความตั้งใจที่จะใช้งานต่อในอนาคต ($\bar{X} = 4.04$, S.D. = 0.87) ความรวดเร็วของระบบ ($\bar{X} = 3.96$, S.D. = 0.90) ความโปร่งใสของกระบวนการ ($\bar{X} = 3.92$, S.D. = 0.88) และความครบถ้วนของข้อมูล ($\bar{X} = 3.84$, S.D. = 0.93) ตามลำดับ ส่วนความรู้สึกว่าตนมีส่วนร่วมจริงมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X} = 3.82$, S.D. = 0.95) ผลดังกล่าวสะท้อนว่า ผู้ใช้งานมีการประเมินด้านความสะดวกในการใช้งานและความตั้งใจใช้งานต่อในทางบวก ขณะที่ประเด็นด้านความครบถ้วนของข้อมูลและการสร้างความรู้สึกว่าประชาชนมีส่วนร่วมจริงยังเป็นประเด็นที่ควรนำไปพัฒนาเพิ่มเติม

ภาพที่ 1 แพลตฟอร์ม Tech-Inclusion

(<https://mcucmlang.com/techinclusion/index.php>)

6. อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยสามารถอภิปรายตามวัตถุประสงค์การวิจัยได้ 3 ประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่ 1 สภาพปัจจุบันของการตัดสินใจแบบมีส่วนร่วมของเทศบาลตำบลป่าเมี่ยงในยุคดิจิทัล ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมผ่านหลายรูปแบบ ทั้งการรับฟังความคิดเห็น การประชุมประชาคม การติดตามตรวจสอบ และการสื่อสารผ่านช่องทางออนไลน์ อย่างไรก็ตาม การมีส่วนร่วมยังมีลักษณะไม่ต่อเนื่องและยังพึ่งพากระบวนการแบบดั้งเดิมเป็นสำคัญ อีกทั้งข้อมูลโครงการและข้อมูลที่เกิดจากการมีส่วนร่วมยังไม่ได้ถูกรวบรวมเป็นระบบ ส่งผลให้การนำความคิดเห็นของประชาชนไปใช้ประกอบการตัดสินใจยังไม่ชัดเจน นอกจากนี้ ประชาชนบางกลุ่มยังมีข้อจำกัดด้านการเข้าถึงเทคโนโลยีและทักษะดิจิทัล สามารถอธิบายได้ว่า การมีช่องทางให้ประชาชนเข้าร่วมกิจกรรมหรือเสนอความคิดเห็นเป็นเงื่อนไขสำคัญของการมีส่วนร่วม แต่ยังไม่เพียงพอที่จะทำให้เกิดการตัดสินใจแบบมีส่วนร่วมอย่างสมบูรณ์ เพราะสาระสำคัญของการมีส่วนร่วมอยู่ที่การทำให้ความคิดเห็นและความต้องการของประชาชนเข้าสู่กระบวนการพิจารณาและการตัดสินใจอย่างมีความหมาย ยุทธพร อิศรชัย อธิบายว่า การมีส่วนร่วมเป็นกลไกสำคัญของระบอบประชาธิปไตยที่เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามาเกี่ยวข้องกับกิจกรรมและกระบวนการทางการเมืองและการบริหาร¹² ขณะที่เครย์ตันให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมในฐานะกระบวนการสื่อสารสองทางที่นำความต้องการและความห่วงกังวลของสาธารณชนเข้าสู่กระบวนการตัดสินใจ¹³ ดังนั้นการที่ประชาชนในพื้นที่สามารถเสนอความคิดเห็นได้ แต่ยังไม่สามารถติดตามได้อย่างชัดเจนว่าความคิดเห็นนั้นถูกนำไปใช้อย่างไร จึงสะท้อนช่องว่างระหว่างการเปิดช่องทางรับฟังกับการเชื่อมการมีส่วนร่วมเข้าสู่การตัดสินใจ

ผลการวิจัยยังเป็นไปในทิศทางเดียวกับแนวคิดการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นที่มองว่า ประชาชนควรมีบทบาทเกี่ยวข้องกับกระบวนการพัฒนาในพื้นที่ มิใช่มีบทบาทเฉพาะในกิจกรรมบางช่วงเท่านั้น¹⁴ และสัมพันธ์กับแนวคิดการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมที่ให้ความสำคัญกับการเปลี่ยนความสัมพันธ์ระหว่างภาครัฐกับ

12. ยุทธพร อิศรชัย, การมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย, 11.

13. เจมส์ แอล. เครย์ตัน, คู่มือการมีส่วนร่วมของประชาชน: การตัดสินใจที่ดีกว่าโดยให้ชุมชนมีส่วนร่วม, 3.

14. Intaprom, W., "Model of public participation in the local development", *Journal of Graduate Studies Walaya Alongkorn Rajabhat University*, Vol. 8 No. 3, (2014), 280–291.

ประชาชนไปสู่การทำงานร่วมกันมากขึ้น¹⁵ เมื่อพิจารณาพร้อมกับผลการศึกษาค้นคว้านี้จึงเห็นได้ว่า ประเด็นที่ควรได้รับการพัฒนามีใช้เพียงจำนวนช่องทางการมีส่วนร่วม แต่รวมถึงความต่อเนื่องของกระบวนการ การจัดระบบข้อมูล และความชัดเจนของการนำข้อมูลประชาชนเข้าสู่กระบวนการพิจารณาของท้องถิ่น อีกประเด็นหนึ่งที่สำคัญคือ ข้อจำกัดด้านการเข้าถึงเทคโนโลยีและทักษะดิจิทัลของประชาชนบางกลุ่ม ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการใช้เทคโนโลยีเพื่อเพิ่มการมีส่วนร่วมอาจไม่ก่อให้เกิดความครอบคลุมโดยอัตโนมัติ หากประชาชนมีความพร้อมทางดิจิทัลแตกต่างกัน ดังนั้น การพัฒนาแพลตฟอร์มดิจิทัลเพื่อการมีส่วนร่วมควรดำเนินควบคู่กับช่องทางการมีส่วนร่วมรูปแบบอื่น และการพัฒนาศักยภาพในการใช้งานของประชาชน เพื่อไม่ให้เทคโนโลยีกลายเป็นเงื่อนไขที่เพิ่มช่องว่างของการมีส่วนร่วม

ประเด็นที่ 2 การพัฒนาแพลตฟอร์ม Tech-Inclusion เพื่อสนับสนุนการตัดสินใจแบบมีส่วนร่วม ผลการวิจัยพบว่าแพลตฟอร์ม Tech-Inclusion ได้รับการออกแบบให้เป็นพื้นที่กลางระหว่างท้องถิ่นกับประชาชน โดยจัดโครงสร้างข้อมูลตามยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่น มีฟังก์ชันเข้าถึงข้อมูลโครงการ การลงคะแนนเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย การแสดงความคิดเห็น รวมถึงการค้นหาและคัดกรองข้อมูล ทำให้ข้อมูลที่เกิดจากการมีส่วนร่วมสามารถจัดเก็บในรูปของผลโหวตและความคิดเห็นของประชาชนได้สอดคล้องกับแนวทางการปรับตัวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภายใต้บริบทประเทศไทย 4.0 ซึ่งให้ความสำคัญกับการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการยกระดับการบริหารและการตอบสนองความต้องการของประชาชน¹⁶ และสอดคล้องกับแนวคิดการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมในยุคประเทศไทย 4.0 ซึ่งเทคโนโลยีสามารถทำหน้าที่เป็นเครื่องมือสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามาเกี่ยวข้องกับกระบวนการบริหารภาครัฐได้มากขึ้น¹⁷

15. ณัฐพงษ์ คันธรส และคณะ, “การบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม: จากแนวคิดสู่การพัฒนาภาครัฐในยุคประเทศไทย 4.0”, วารสารวิชาการ สถาบันเทคโนโลยีแห่งสุวรรณภูมิ, 130–144.
16. สักัญญา มิตรเมฆ และเทพศักดิ์ บุญรัตพันธุ์, “การปรับตัวของกระบวนการงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดชุมพร ภายใต้นโยบายไทยแลนด์ 4.0”, เอกสารสืบเนื่องการประชุมมหาดไทยวิชาการระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 13, 988–1004.
17. ณัฐพงษ์ คันธรส และคณะ, “การบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม: จากแนวคิดสู่การพัฒนาภาครัฐในยุคประเทศไทย 4.0”, วารสารวิชาการ สถาบันเทคโนโลยีแห่งสุวรรณภูมิ, 130–144.

นอกจากนี้ การพัฒนา Tech-Inclusion ยังเป็นไปในทิศทางเดียวกับแนวคิด Smart City ที่ให้ความสำคัญกับการนำเทคโนโลยีและข้อมูลมาใช้ในการบริหารจัดการท้องถิ่น เพื่อเพิ่มความสามารถในการตอบสนองต่อปัญหาและความต้องการของประชาชน¹⁸ รวมถึงแนวทางการบริหารกิจการสาธารณะยุคดิจิทัลที่มองว่าเทคโนโลยีควรเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหาร มิใช่เพียงอุปกรณ์หรือช่องทางในการสื่อสาร¹⁹ อย่างไรก็ตาม ความใหม่ของ Tech-Inclusion ที่ปรากฏจากการวิจัยครั้งนี้ ไม่ได้อยู่ที่การสร้างเว็บไซต์หรือช่องทางแสดงความคิดเห็นเพียงอย่างเดียว เนื่องจากช่องทางดังกล่าวมีอยู่แล้วในบริบทการบริหารภาครัฐดิจิทัล แต่ลักษณะที่แตกต่างคือ การเชื่อมข้อมูลยุทธศาสตร์และโครงการของท้องถิ่นเข้ากับข้อมูลการโหวตและความคิดเห็นของประชาชนภายในโครงสร้างเดียวกัน ส่งผลให้ข้อมูลการมีส่วนร่วมไม่ได้สิ้นสุดลงเมื่อประชาชนแสดงความคิดเห็น แต่สามารถถูกจัดเก็บในรูปข้อมูลเชิงปริมาณจากผลโหวตและข้อมูลเชิงคุณภาพจากข้อคิดเห็น เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ สอดคล้องกับข้อเสนอเชิงหลักการว่าเทคโนโลยีในการบริหารภาครัฐควรถูกนำมาใช้เพื่อยกระดับกระบวนการทำงานและบริการประชาชน มิใช่เพียงเปลี่ยนรูปแบบการทำงานจากออฟไลน์เป็นออนไลน์²⁰ ดังนั้น คุณค่าของ Tech-Inclusion จึงอยู่ที่การทำให้เสียงของประชาชน สามารถถูกจัดระบบเป็นข้อมูลที่เชื่อมโยงกับประเด็นยุทธศาสตร์และโครงการของท้องถิ่น และสามารถใช้อุปกรณ์กระบวนการบริหารได้มากขึ้น

ถึงกระนั้น ผลการวิจัยยังชี้ว่ากระบวนการดังกล่าวควรได้รับการพัฒนาต่อในด้านการสื่อสารย้อนกลับ (Feedback Loop) กล่าวคือ เมื่อประชาชนลงคะแนนหรือให้ความคิดเห็นแล้ว ควรมีกลไกที่ทำให้ประชาชนสามารถติดตามได้ว่าข้อมูลดังกล่าวได้

18. ณัฏฐณิชา ไชยประเสริฐ, “บทบาทท้องถิ่นกับการบริหารจัดการเมืองแบบ Smart City”, วารสาร มจร บาลีศึกษายุทธศาสตร์ปริทัศน์, ปีที่ 8 ฉบับที่ 1, (2565), 72–84.

19. อนุวัฒน์ ทองแสง และคณะ, “นโยบายการบริหารกิจการสาธารณะยุคดิจิทัล”, วารสาร มจร อุบลปริทัศน์, ปีที่ 7 ฉบับที่ 2 (2565), 130–144.

20. พงศ์เทพ ไชยภักดิ์, การพัฒนาระบบเทคโนโลยีในการใช้บริหารงานปกครองและการบริการประชาชนของกระทรวงมหาดไทย, (กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย, 2563), 31–32.

รับการพิจารณาอย่างไร มีผลต่อการปรับโครงการหรือการตัดสินใจหรือไม่ และหากไม่สามารถนำไปดำเนินการได้มีเหตุผลประการใด การพัฒนาองค์ประกอบนี้จะทำให้แพลตฟอร์มมีลักษณะเป็นการสื่อสารสองทางมากขึ้น ซึ่งเป็นสาระสำคัญของการมีส่วนร่วมที่มุ่งสู่การตัดสินใจที่ดีและได้รับการสนับสนุนจากประชาชน²¹

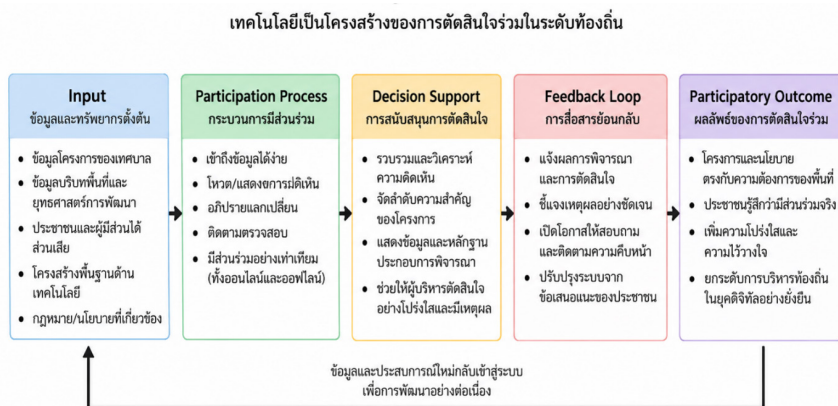
ประเด็นที่ 3 ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้ต่อแพลตฟอร์ม Tech-Inclusion ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจต่อแพลตฟอร์มโดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.94 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.90 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ความง่ายในการใช้งานมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดเท่ากับ 4.07 รองลงมาคือความตั้งใจที่จะใช้งานต่อในอนาคต 4.04 ความรวดเร็วของระบบ 3.96 ความโปร่งใสของกระบวนการ 3.92 ความครบถ้วนของข้อมูล 3.84 และความรู้สึกว่าตนมีส่วนร่วมจริง 3.82 ตามลำดับ ผลดังกล่าวสะท้อนว่าองค์ประกอบด้านการใช้งานของแพลตฟอร์ม โดยเฉพาะความง่ายและความรวดเร็ว เป็นปัจจัยที่ผู้ใช้ประเมินในทางบวก ซึ่งเป็นไปในทิศทางเดียวกับการศึกษาที่ให้ความสำคัญกับบทบาทของเทคโนโลยีต่อการเพิ่มความคล่องตัวและประสิทธิภาพของการทำงานในยุคดิจิทัล²² และแนวทางการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสำหรับการบริหารและบริการประชาชนที่มุ่งใช้เทคโนโลยีเพื่อสนับสนุนคุณภาพและความสะดวกในการดำเนินงานของภาครัฐ²³ ประเด็นที่น่าสนใจเพิ่มเติมคือ แม้ความง่ายในการใช้งานมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดที่ 4.07 และความตั้งใจใช้งานต่อมีค่าเฉลี่ย 4.04 แต่รายการความรู้สึกว่าตนมีส่วนร่วมจริง กลับมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดใน 6 รายการ คือ 3.82 ผลดังกล่าวชี้ให้เห็นว่า ความสะดวกในการใช้เทคโนโลยีไม่เท่ากับความรู้สึว่าตนมีบทบาทต่อการตัดสินใจโดยอัตโนมัติ กล่าวคือ ผู้ใช้เห็นว่าแพลตฟอร์มใช้งานง่าย

-
21. เจมส์ แอล. เครย์ตัน, *คู่มือการมีส่วนร่วมของประชาชน: การตัดสินใจที่ดีกว่าโดยให้ชุมชนมีส่วนร่วม*, 3.
 22. นกสร สุดท้วม, “ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยีในยุคดิจิทัลของบุคลากรสำนักงานคณะกรรมการอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุด”, *เอกสารรวมบทความ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต*, (กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2564), 1–16.
 23. พงศ์เทพ ไช่มุกด์, *การพัฒนาระบบเทคโนโลยีในการใช้บริหารงานปกครองและการบริการประชาชนของกระทรวงมหาดไทย*, (กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย, 2563), 31–32.

และต้องการใช้งานต่อ แต่ยังต้องการหลักฐานหรือกระบวนการที่ทำให้เห็นว่าการลงคะแนนและความคิดเห็นของตนมีความสัมพันธ์กับการพิจารณาของเทศบาลอย่างไร ประเด็นนี้จึงสนับสนุนความจำเป็นในการพัฒนากลไก Feedback Loop ให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

เมื่อพิจารณาผลการวิจัยทั้ง 3 ประเด็นร่วมกัน สามารถอภิปรายได้ว่า การยกระดับการตัดสินใจแบบมีส่วนร่วมในบริบทท้องถิ่นไม่สามารถพึ่งเทคโนโลยีเพียงองค์ประกอบเดียว แต่ต้องเกิดจากความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลของท้องถิ่น เทคโนโลยีกระบวนการมีส่วนร่วม การนำข้อมูลไปสนับสนุนการตัดสินใจ และการสื่อสารย้อนกลับ เทคโนโลยีจึงควรถูกมองเป็นกลไกเชื่อมมากกว่าเป็นจุดหมายของการพัฒนา กล่าวคือ แพลตฟอร์มจะมีคุณค่าต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมเมื่อสามารถเปลี่ยนข้อมูลจากประชาชนให้กลายเป็นข้อมูลที่เข้าสู่กระบวนการพิจารณา และทำให้ประชาชนสามารถติดตามผลของการมีส่วนร่วมได้ ซึ่งเป็นเงื่อนไขสำคัญของการพัฒนาการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมในยุคดิจิทัล²⁴

7. องค์ความรู้ใหม่

ภาพที่ 2 องค์ความรู้จากการวิจัย

โมเดลการใช้เทคโนโลยีเป็นโครงสร้างของการตัดสินใจร่วมในระดับท้องถิ่น

24. ณัฐพงษ์ คันธรส และคณะ, “การบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม: จากแนวคิดสู่การพัฒนาภาครัฐในยุคประเทศไทย 4.0”, วารสารวิชาการ สถาบันเทคโนโลยีแห่งสุวรรณภูมิ, 130–144.

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย คือ การเสนอกรอบการใช้เทคโนโลยีเป็นโครงสร้างของการตัดสินใจร่วม โดยเชื่อมข้อมูลโครงการ กระบวนการมีส่วนร่วม ข้อมูลสนับสนุน การตัดสินใจ และการสื่อสารย้อนกลับเข้าด้วยกัน เพื่อให้ความคิดเห็นของประชาชนสามารถนำไปใช้ประกอบการตัดสินใจและติดตามผลได้อย่างเป็นระบบ

8. สรุป

สรุปได้ว่า การตัดสินใจแบบมีส่วนร่วมของเทศบาลตำบลป่าเมี่ยงกำลังเปลี่ยนผ่านจากช่องทางการมีส่วนร่วมแบบดั้งเดิมไปสู่การประยุกต์ใช้เทคโนโลยี แต่ยังมีข้อจำกัดด้านความต่อเนื่อง การจัดระบบข้อมูล ช่องว่างดิจิทัล และความชัดเจนของการนำความคิดเห็นไปใช้ แพลตฟอร์ม Tech-Inclusion ทำหน้าที่เป็นพื้นที่กลางในการจัดข้อมูลโครงการตามยุทธศาสตร์ เปิดให้ประชาชนโหวตและแสดงความคิดเห็น และจัดเก็บข้อมูลการมีส่วนร่วมไว้ในระบบ ผลประเมินหลังใช้งานพบค่าเฉลี่ยความพึงพอใจรวม 3.94 (S.D. = 0.90) อย่างไรก็ตาม การที่แพลตฟอร์มจะทำให้เกิดผลต่อการตัดสินใจเชิงนโยบายอย่างต่อเนื่องยังต้องอาศัยการพัฒนากลไกสื่อสารย้อนกลับ การลดช่องว่างดิจิทัล และการทำให้ประชาชนสามารถติดตามได้ว่าข้อมูลการมีส่วนร่วมของตนสัมพันธ์กับการพิจารณาและปรับปรุงโครงการของท้องถิ่นอย่างไร

9. ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นควรบูรณาการแพลตฟอร์มการมีส่วนร่วมเข้ากับกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นและงบประมาณ รวมทั้งกำหนดแนวทางเปิดเผยข้อมูลโครงการ ผลการโหวต การพิจารณาความคิดเห็น และผลการตัดสินใจให้ตรวจสอบได้อย่างเป็นระบบ
2. ควรพัฒนาความพร้อมด้านดิจิทัลควบคู่กับระบบ ทั้งทักษะของบุคลากรและประชาชน ช่องทางช่วยเหลือผู้ใช้ และมาตรการด้านข้อมูลส่วนบุคคลและความปลอดภัย เพื่อไม่ให้เกิดการใช้แพลตฟอร์มเพิ่มความเหลื่อมล้ำในการมีส่วนร่วม

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป

1. ควรศึกษากระบวนการนำผลโหวตและความคิดเห็นของประชาชนไปใช้ในการจัดลำดับความสำคัญและปรับรายละเอียดโครงการ โดยติดตามผลตั้งแต่การรับความคิดเห็นจนถึงการตัดสินใจจริง
2. ควรพัฒนาและประเมินระบบสื่อสารย้อนกลับเกี่ยวกับผลการมีส่วนร่วม เหตุผลในการตัดสินใจ และความก้าวหน้าของโครงการ เพื่อศึกษาว่ากลไกดังกล่าวส่งผลต่อความเชื่อมั่นและความต่อเนื่องของการมีส่วนร่วมอย่างไร

รายการอ้างอิง

- เกียรติขจร วัจนะสวัสดิ์. การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินนโยบายของ
รัฐบาลด้านการบริการจัดหางาน. กรุงเทพฯ: กองแผนงานและสารสนเทศ กรม
การจัดหางาน กระทรวงแรงงาน, 2550.
- เจมส์ แอล. เครย์ตัน. คู่มือการมีส่วนร่วมของประชาชน: การตัดสินใจที่ดีกว่าโดย
ให้ชุมชนมีส่วนร่วม. แปลโดย วันชัย วัฒนศัพท์, ถวิลวดี บุรีกุล และเมธิตา
พงษ์ศักดิ์ศรี. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ศิริภรณ์ ออฟเซ็ท, 2551.
- ณัฐณิชา ไชยประเสริฐ. “บทบาทท้องถิ่นกับการบริหารจัดการเมืองแบบ Smart
City”. วารสาร มจร บาลีศึกษายุทธศาสตร์บริหาร, ปีที่ 8 ฉบับที่ 1 (2565).
72–84.
- ณัฐพงษ์ คันธรส, อัมฤตา สารธิวงศ์, อัญชิชา รุ่งแสง และธัญปณี ชุมพลวงศ์. “การ
บริหารราชการแบบมีส่วนร่วม: จากแนวคิดสู่การพัฒนาภาครัฐในยุคประเทศไทย
4.0”. วารสารวิชาการ สถาบันเทคโนโลยีแห่งสุวรรณภูมิ, ปีที่ 7 ฉบับที่ 2
(2564). 130–144.
- นภสร สุดท้วม. “ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยีในยุคดิจิทัลของบุคลากร
สำนักงานคณะกรรมการอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุด”. เอกสารรวมบทความ
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2564.
- พงศ์เทพ ไชยมุข. การพัฒนาระบบเทคโนโลยีในการใช้บริหารงานปกครองและการ
บริการประชาชนของกระทรวงมหาดไทย. กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัดกระทรวง
มหาดไทย, 2563.
- ยุทธพร อิศรชัย. การมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย. กรุงเทพฯ:
สำนักการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2561.
- สุกัญญา มิตรเมฆ และเทพศักดิ์ บุญยรัตพันธุ์. “การปรับตัวของการบริหารงานของ
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดชุมพร ภายใต้นโยบายไทยแลนด์ 4.0”.
เอกสารสืบเนื่องการประชุมมหาดใหญ่วิชาการระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่
13. มหาวิทยาลัยหาดใหญ่, 2565.

อนุวัฒน์ ทองแสง, อนุพันธ์ เรืองพรวิสุทธิ, ปุณณดา ทรงอิทธิสุข และโชติ บดิรัตน์.

“นโยบายการบริหารกิจการสาธารณะยุคดิจิทัล”. *วารสาร มจร อุบลปริทรรศน์*,
ปีที่ 7 ฉบับที่ 2, (พฤษภาคม-สิงหาคม 2565). 130-144.

Intaprom, W. “Model of public participation in the local development”.

Journal of Graduate Studies Valaya Alongkorn Rajabhat University,
Vol. 8 No. 3 (2014). 280-291.